Europos LIETUVIS

Nr. 45 (636). 1960. XI. 15 — Londonas, 1960 metų, lapkričio mėn., 15 d. — XIV metai

Visoms lietuvių organizacijoms

VISUOSE PASAULIO KRAŠTUOSE

Lemtingos dienos atėjo. Lietuvos skundas prieš Sovietų Sąjungos pavergimą ir jos šauksmas atstatyti paniekintas teises ir grąžinti jai laisvę ir nepriklausomybę turi būti nuneštas į Jungtines Tautas.

Kai Jungtinių Tautų pilnaties susirinkimas (tur būt, š.m. lapkričio mėn.) pradės svarstyti pačių Sovietų pasiūlymą tuoj suteikti laisvę visoms tautoms, dar dabar esančioms kolonialinėje priklausomybėje Afrikoje, Azijoje ir Okeanijoje, Jungtinėse Tautose tuoj turi būti iškelta viešumon, kad **Lietuva Europoje tebėra Sovietų Sąjungos koloniališkai pavergta ir kad jos laisvė ir nepriklausomybė turi būti tuč tuojau atstatytos.**

Kreipiamės į visas lietuviškas organizacijas visuose pasaulio kraštuose ir prašome neatidėliojant mobilizuoti visuomenę ir pavienius asmenis tuč tuojau siųsti peticijas, laiškus, telegramas jų gyvenamų kraštų vyriausybėms, prašant kelti Lietuvos išlaisvinimo iš Sovietų kolonialinio pavergimo bylą Jungtinėse Tautose ir ten reikalauti, kad kolonialinių kraštų išlaisvinimo deklaracija tuoj būtų pritaikyta Lietuvai ir kitiems Rytų ir Vidurinės Europos pavergtiems kraštams.

Lietuvių organizacijos savo memorandumuose jų gyvenamųjų kraštų vyriausybėms galėtų priminti, kad

1. Lietuva nuo neatmenamų šimtmečių buvo nepriklausoma valstybė prie Baltijos jūros ir jos vardą jūs galite rasti seniausiuose Europos žemėlapiuose. Rusiškojo imperializmo užgrobta gale XVIII šimtmečio, ji 1918 metais atkūrė savo valstybinę nepriklausomybę, buvo priimta į Tautų Sąjungą ir pripažinta de jure ir de facto visų pasaulio valstybių, įskaitant taip pat Sovietų Sąjungą.

2. Sovietų Sąjunga 1940 metais birželio 15 dieną brutalia karine jėga okupavo nepriklausomą Lietuvos Respubliką ir palaipsniui:

a) panaikino jos valstybinę savivaldą;

b) panaikino jos administraciją;

c) panaikino jos finansinę sistemą;

d) sugriovė jos ekonomiją, panaikindama privačią nuosavybę pramonėje, žemės ūkyje, prekyboje ir nekilnojamojo turto valdymą miestuose;

e) prievarta įjungė Lietuvą į Sovietų Sąjungą teritoriškai, politiškai, ekonomiškai, kultūriškai ir pagrobė arba suvalstybino Sovietų Sąjungos naudai visus jos turtus, nuosavybes ir gamtos išteklius.

3. Karinės okupacijos pasekmėje Sovietų Sąjunga įvykdė Lietuvoje:

a) politinį genocidą — likvidavo visas lietuviškas politines partijas ir tų partijų vadus ir įstiprino vienintelę komunistų partiją, pačios Maskvos vadovaujamą;

b) fizinį genocidą — sunaikino ir deportavo 1941 ir 1944 iki 1953 metų šimtus tūkstančių lietuvių, kurie buvo priešiški Sovietų Sąjungai, ar jos komunistų partijai, ar jos įvestam okupuotoje Lietuvoje Sovietų kolonialiniam režimui arba tik buvo įtarti, kad gali būti priešiški;

c) kultūrinį genocidą — varžant ir persekiojant lietuvių tautinę kultūrinę veiklą ir lietuvių kultūrininkus, pavedant juos Maskvos patikėtinių priežiūron ir suvaržant juos sovietinės komunistinės cenzūros varžtais;

d) religinį genocidą — nuosekliai ir įžūliai siekiant sunaikinti tikėjimą, tikinčiuosius ir dvasiškius;

e) tautinį genocidą — neatlaidžiai vykdant rusifikaciją ir priskiriant visa, kas lietuviška ir tautiška, prie diversinių ir kriminalinių nusikaltimų, tikslu persekioti ir naikinti.

Visi aukščiau išvardinti Sovietų Sąjungos nusikalstamieji veiksniai buvo nukreipti įstumti Lietuvą į valstybinę, politinę, ekonominę, o lygiai kultūrinę ir kitokią priklausomybę nuo Sovietų Sąjungos, kas sudarė turinį labiausiai beširdiško, žiauraus, naikinančio ir visą žmonišką buitį ir jos aplinką išnaudojančio sovietiško kolonializmo, kurį mūsų visų didžiausia pareiga yra pasmerkti, prieš jį griežčiausiai protestuoti ir **reikalauti tuč tuojau atitraukti iš Lietuvos Sovietų Sąjungos karfuomenę, administraciją, policiją ir partiją, baigti Lietuvos okupaciją**, kad ten galima būtų pravesti laisvus ir visuotinius rinkimus Jungtinių Tautų priežiūroje ir atstatyti teisę, laisvę ir Lietuvos nepriklausomą valstybę.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Prezidiumas

PREZIDENTAS JOHN F. KENNEDY

Amerikos prezidentu išrinktas 43 m. amžiaus senatorius John F. Kennedy. Tai bus jauniausias prezidentas Amerikos ligšiolinėje istorijoje. Pareigas jis pradės eiti šausio mėn. Jis buvo demokratų partijos kandidatas. Dabartinis prezidentas Eisenhoweris buvo išrinktas kaip respublikonų kandidatas, o paskui vėl perrinktas, taigi išbuvo šiose pareigose 8 metus. Prieš jį buvęs prezidentas H.S. Trumanas buvo demokratas.

John F. Kennedy varžovas viceprezidentas R. Nixon, respublikonų kandidatas, pralaimėjo, palyginti, nedidele 400.000 balsų dauguma.

Nors tarp abiejų partijų nėra jokių rėkiančių skirtumų, bet kai respublikonai daugiau susirūpinę bizniu, demokratai domisi daugiau darbininkų reikalais, todėl galima tikėtis, kad Amerika dabar bandys įsivesti socialinį draudimą. Užsienių politika abiejų partijų vienoda, tik jos vykdymas gali būti ir, greičiausia, bus skirtingas.

— Nobelio taikos premijai gauti buvo pristatyta 30 kandidatų, bet premija nepaskirta niekam.

PREZIDENTAS DE GAULLE APIE PAVERGTUOSIUS

Prancūzijos Respublikos prezidentas gen. de Gaulle Nicoje spalio 23 d., ryšium su Alžyro įvykiais, pasakė didelę politinę kalbą, kurioje pirmą kartą išvardijo Sovietų užgrobtąsias Pabaltijo tautas. Kalbėdamas prieš Sovietų kišimąsi į Prancūzijos vidaus reikalus Alžyro klausimais, pasakė: „Tikra tiesa, kad šiuo metu matome tūlą imperiją, reiškiančią pretenzijas kištis į šios problemos sprendimą. Tai yra imperija, kuri, kaip jūs žinote, laiko po savo jungu ir dar kokiu jungu įvairiausių tautų, kurios kadaise buvo carų užkariautos ir neseniai jos dar pačios pasigrobtos. Tai yra tauta, kuri laiko pavergusi ir sužalojusi daugelį tautų: Lenkiją, Čekoslovakiją, Vengriją, Rumuniją, Bulgariją, Albaniją, Estiją, Latviją, Lietuvą, Prūsiją, Saksoniją... nežinau, ar ko nors dar neužmiršau — galimas dalykas...“

Nicoje ir visame Pietų Prancūzijos pajūry prezidentas gyventojų buvo entuziastiškai sutinkamas.

Tą žinią ištisai atsispausdino visi didieji Prancūzijos laikraščiai.

BREŲSTA PERMAINOS

DIDĖJA VOKIEČIŲ DĖMESYS RYTŲ EUROPAI

J. VIDZGIRIS — (ELI)

Besibaigiančios adenauerinės politikos tarpsnis atnešė Vakarų Vokietijai stambių laimėjimų. Iš karo griuvėsių pakilęs kraštas pasiekė klestinčios ūkinės gerovės. Reparacijos Izraeliui, glaudus bendradarbiavimas su JAV-ėmis ir suartėjimas su Prancūzija sugrąžino Vokietijai prarastąją vietą ir lygias teises Vakarų demokratijų šeimoje. Stambiu ir vis didėjančiu įnašu Atlanto gynybos sąjungoje ji tapo daugiau tarptautinės politikos veiksnys negu objektas.

Kuo pavirs kanclerio Adenauerio sukurtoji galybė jo įpėdinių rankose? Štai klausimas, kurį visu rimtumu kelia ne vien tik vokiečiai. Jį lems, kaip kiekvienoje demokratinėje santvarkoje, plačiųjų masių nuotaikos. Nereiks užmiršti, jog šiuo metu kone trečdalį V. Vokietijos gyventojų sudaro pabėgėliai ir perkeltieji asmenys iš rytinių sričių. Kokios nuotaikos vyrauja šiuose sluoksniuose, kurie save laiko „pačia stambiausia politine jėga“?

Pasinaudodami mėnraščio „Der europäische Osten“ santrauka, pateikiame žiupsnį minčių, kurias šią vakarą paskaitose dėstė buvęs Bonnos ministeris, įtakingas vokiečių pabėgėlių bloko lyderis W. Kraft.

Galas kolonializmui

Vokietijos klausimą autorius tampriai sieja su visu padalintosios Europos likimu ir teigia, jog naujausieji įvykiai Afrikoj bei kitose pasaulio dalyse įgalina Rytų Europos tautų padėtį matyti kitoj šviesoj. „Visam pasauly gerbiamos apsisprendimo teisės dėka mažiausios tautos gauna laisvę ir savivaldą, net jei jos, gal būt, dar ne visuomet pakankamai subrendusios savarankiškai valdytis. Tačiau Rytų Europos tautoms, tarp jų tautoms su didinga istorine praeitimi, ta pati apsisprendimo teisė paneigiama. Jos gyvena nelaisvėje. Tai žino visas pasaulis. Kaip tai galima?“ — klausia Waldemar Kraft.

Autoriaus nuomone, Estijos pavyzdys ryškiai parodo, jog rusų vykdomoji Rytų Europos tautų priespauda yra kolonijinio pobūdžio. Lyginant prieškarinį gyventojų skaičių Estijoje su dabartiniu, pasigendama beveik ketvirtadalio milijono vietinių, kai tuo tarpu rusų skaičius pasiekė netoli pusmiljonio. Vakarai turėtų įsisąmoninti prieštaravimą, kai sovietų premjeras kalba už Afrikos ir Azijos tautų apsisprendimo teisę, o Sovietijoje laikomos nepriklausomybę turėjusios ir jos reikalaujančios tautos. „Tik nuo Sov. Sąjungos priklauso įgalinti šitų tautų apsisprendimą — ar tai būtų Sov. S-gon formaliai įjungtos pabaltiškos estų, latvių ir lietuvių tautos, ar kitos, kurioms dėl formos palikta valstybinė nepriklausomybė, tačiau tikrovėje yra Maskvos valdomos“. Estija, Latvija ir Lietuva negalinčios pasilikti rusiškomis kolonijomis šiame amžiuje, kai kitose pasaulio dalyse, bolševikams uoliai pritariant, daroma galas kolonializmui.

Pasmerdamas vokiečių tautos vardu praeityje vestosios politikos klaidas, W. Kraft sako: „Mes pripažįstam visom šiom tautom teisę į laisvę ir apsisprendimą. Laisvajame pasaulyje, o taip pat mūsų sąjunginėje respublikoje gyvenantys tų tautų nariai turi teisę veikti už savo tautų apsisprendimo laisvę“.

Laikas pradėti remti

Pasinaudodamas žinomu Markso posakiu, autorius teigia, jog sovietų diplomatinis pranašumas glūdi vakariečių neišmintingume ir bailume. Dabartinė padėtis Rytų Europoje susidariusi ne be vokiečių kaltės, todėl jiems tenkanti atsakomybė už tautų likimą ir už jų atstovus, kurie kaip pabėgėliai tarp jų gyvena. „Šie žmonės gyvena tarp mūsų, nes jie stojo už savo tautų laisvę ir tikėjo, kad ta laisvės diena ateis. Jie priklauso savo elitui, nes nenusilenkė smurtui. Jie prisiėmė sunkų tremties likimą, kad čia laisvai galėtų dirbti savo kraštui. Mes turime jiems pareikšti savo pagarbą. Jie mūsų sąjungininkai atremiant komunizmą“.

Vokiečiai esą įpareigoti remti ne tik silpnai ūkiškai išsivysčiusius kraštus, bet taip pat padėti išeiviams, ypač kultūros srity, kad užsieny gimęs jaunimas galėtų pavaduoti vyresniuosius ir neužmirštų tėvų kalbos. Todėl įvairios tautinės emigrantų grupės turinčios paruošti planus, koks joms tinkamesnis sprendimas galėtų būti surastas. „Šie žmonės ir jų vaikai turi būti išlaikyti jų tautybėms. Mes turime jiems padėti“. Autoriaus žodžiais, toks būtų pirmasis konkretus Vokietijos įnašas kovoje už pavergtųjų tautų apsisprendimo teisę, nes tai bendra kova.

To paties minėtojo žurnalo vedamajame straipsnyje taip pat pabrėžiama, jog Europoje kova už pavergtųjų tautų laisvę nevedama visa jėga, kaip Afrikoje. Atėjęs laikas, kada Vakarų galybės, ypač Amerika, Prancūzija ir Anglija, turinčios įsisąmoninti, jog reikia stipresnės, negu iki šiol, jų veiklios pagalbos kovoje už Rytų Europos laisvę.

Tuo tarpu dar negalima pasakyti, kiek šios čia atpasakotos mintys randa pritarimo atsakinguose sluoksniuose, tačiau jos aiškiai liudija bundantį dėmesį Rytų Europai. Tie, kurie budi lietuviškųjų reikalų sargyboje, turi akylai stebėti šią raidą, kad nebūtumėm jos aplenkti.

Septynios DIENOS

MOBUTU NEĮSILEIS BOLŠEVIKŲ

Kongą šiuo metu valdąs plk. Mobutu yra pareiškęs, kad į Kongą neįsileis rusų ir čekų (jų pirmuosius atstovus jis išvarė, kai tik perėmė valdžią) tol, kol jis būsiąs gyvas. O jei kuri Kongo vyriausybė įsileistų juos, tai jis nuversiąs tą vyriausybę.

ĮSPĖJIMAS BRITAMS

Partijos sekretorius Kozlovas revoliucijos šventės proga įspėjo britus dėl galimų pavojų kraštui dėl to, kad Skotijoje duodama bazė amerikiečių povandeniniams laivams, ginkluotiems Polaris raketomis.

„HEROIŠKA BALUBA LIAUDIS“

Šiaurinėje Katangos provincijoje (Konge) Baluba giminės ginkluoti nariai užpuolė J. Tautų žinioje esančius airių karius ir 10 nužudė.

Kinų spauda ryšium su tuo pažymi, kad „J. Tautos stengiasi pasmaugti Kongo liaudies patriotinę kovą“, priešindamosios „heroiškajai Baluba liaudžiai“.

AREŠTUOTAS KAIP ŠNIPAS

Lenkijoje areštuotas Vokietijoje išeinančio lenkų laikraščio redakcijos narys Wieslaw Stepek, kaip įtariamas šnipinėjimu amerikiečiams.

(Pamoka važinėjantiems į aną pusę!).

PAREIKALAVĘ IŠDUOTI „KARO NUSIKALTĖLĮ“

Maskvos radijas pranešė, kad Sovietų vyriausybė pareikalavusi išduoti Leicesteryje, Anglijoje, gyvenantį estą, kaip karo nusikaltėlį.

Nors britų užsienių reikalų ministerija nepatvirtina, kad toksai reikalavimas būtų gautas, bet laikraščiai pažymi, kad tarp D. Britanijos ir Sov. Sąjungos nėra tokios sutarties, kad reikėtų tokius asmenis išduoti.

PRANCŪZIJOS SUNKUMAI

Alžyre vyko demonstracijos, suruoštos ten gyvenančių prancūzų. Apskritai, Alžyre vyksta neramumai .

Paryžiuje įvyko dramatiškas ministerių kabineto posėdis, ir spėjama, kad prez. de Gaulle yra įspėjęs ministerius, kad jie privalo atsitatydinti, jei nepajėgia eiti jo nurodytuoju keliu Alžyro reikalu.

Sunkumai kyla dėl to, kad prezidentas pasiryžęs išsijungti iš laisvųjų kraštų bendruomenės, o Alžyro sukilėliai arabai vis labiau ima naudotis komunistų pagalba.

KAS TEISINGESNIS DĖL NAUJOJO PREZIDENTO?

Rusijos ir Kinijos spauda vienodai laikėsi prieš Amerikos prezidento rinkimus, bet rinkimams pasibaigus staiga pakeitė toną („Pravda“ žymiausioj vietoj išsispausdino Chruščiovo sveikinimą Kennedžiui).

O Pekingo „Liaudies dienraštis“ tvirtina, kad Kennedžio programa niekuo nesiskiria nuo Niksono agresyvinės ir reakcionieriškos politikos ir po visų išvedžiojimų prideda: „Drauge Chruščiovai, prašau atkreipti dėmesį“.

SUKILIMAI PIETŲ VIETNAME IR LAOSE

Pietų Vietname parašiutininkai apsupo prezidentūrą, pasikvietė tankus, šaudo ir reikalauja, kad prez. Diem pasiduotų (o prezidentas tokio sukilimo metu 1955 m. yra pasakęs, kad jis pasiduos tik tada, kai jo lavonas bus išneštas).

Nepriklausomai nuo to toks pat sukilimas prieš valdžią vyksta ir Laose.

Abeji sukilėliai sakosi esą antikomunistai.

SUKILIMAS NUMALŠINTAS

Naujosios žinios tvirtina, kad Pietų Vietname sukilimas numalšintas.

PASAULYJĖ

— D. Britanijos vyriausybė nusistačiusi nuo 1961 m. balandžio mėn. padidinti pensijas.

— R. Berlyne šiais metais turėjo būti pastatyta 92.000 namų, o iki spalio mėn. pastatyta tik 26.000.

— Jaunuolis Yamaguchi, kuris nudūrė Japonijos socialistų vadą, kalėjimo viešutėje pasikorė.

— Vokiečių Volkswagen automobilių firmos akcijos pradedamos išpardavinėti, ir norinčių jas pirkti užsirašė 800.000.

— Kai Persijos šacho naujausioji žmona pagimdė sūnų, tai šachas amnestavo 98 kalinius.

— Kolaphur mieste Indijoje policija areštavo 856 asmenis, susirinkusius į komunistinę šventę.

— Britų tankų daliniai dovanos vokiečių kariuomenei vieną tanką, kadaise paimtą prie El Alamein iš vokiečių.

— 22 asmenys buvo sužeisti, kai Salerno mieste pamaldų metu amoku (pasiutlige) susirgo 50 m. amžiaus vyras.

— Persijos, Pakistano ir Afganistano pasienyje cholera mirė apie 100 asmenų.

— Išvadintas bailiu, R. Churchill, Sir W. Churchill sūnus, laimėjo teisme 1.500 svarų (iš parlamento nario Nabarro).

— Pasaulinis Bankas paskyrė Indijai 20 milijonų dolerių paskolą.

— Rytų Pakistane per audras žuvo apie 6.000 žmonių.

— Margaret Guinnman Amerikoje, Detroite, pagimdė ketvertuką.

— Lėktuvui sudužus žuvo Rusijos raketinių pajėgų vadas marš. Nedelin (jo vietoj paskirtas marš. Moskalenko).

— Laikymas J. Tautų karinių daliniu Konge kainuos 66.625.000 dolerių.

Pavergtųjų Seimas prieš naują uždavinį

Natūralu, rodos, būtų, kad iš kolonijinio jungo iškinkytos ir nepriklausomybę gavusios Afro-Azijos tautos rikiuotųsi prieš kolonializmą, nepaisydamos, kokios jis pats ar jo aukos yra spalvos. Faktiškai bet gi taip nėra. Ir Jungtinėse Tautose susidaro paradoksas: juo daugiau ateina JT nariais buvusiųjų kolonijų, juo sunkiau darosi JT plotmėje pasireikšti prieš sovietinį kolonializmą. Daugumas buvusiųjų kolonijų, tapusios nepriklausomomis valstybėmis, sovietinio kolonializmo atžvilgiu rikiuojasi su vadinamais neutraliaisiais. Šitoks naujųjų valstybių nesiorientavimas kelia susirūpinimo ne tik sovietinio kolonializmo aukoms, bet ir Jungtinių Tautų blaiviai galvojantiems delegatams.

Būdinga šia prasme Australijos delegato Jungtinėse Tautose W.C. Wentworth Pavergtųjų Seimui sugestija.

„Jungtinės Tautos, — sako jis, — trūksta trijų dalykų: (1) sovietiniu siekimų visumos supratimo...; (2) iniciatyvos...; (3) valios savo politikai vykdyti iki galo...“.

„Kol mes neperpiausime sovietinės strategijos pagrindinių uždavinių ir jiems vykdyti vartojamos lenininės taktikos, — mūsų (JT) politika negali būti paveiki. Deja, aš esu pritrenktas fakto, — sako Wentworth, — kad šiuo atžvilgiu yra (tarp JT delegatų) labai didelis trūkumas teisingo supratimo“.

Wentworth manymu Pavergtųjų Seimas turėtų įsteigti specialų informacijos ir tyrimų centrą, kuris JT delegatus aprūpintų teisingais objektyviais duomenimis JT svarstymuose iškilusiais klausimais, ypatingai JT pilnaties svarstymuose iškilusiais klausimais.

Kr.

GOMULKOS LENKIJA ATSISAKO VILNIAUS KRAŠTO

Rapackio nuomonė apie Lenkijos lietuvius

(E) Vienintelė lietuvaitė korespondentė, akredituota Jungtinėse Tautose, Salomėja Narkeliūnaitė, per pasikalbėjimą su Lenkijos vadu Gomulka New Yorke paklausė jį: „Kokia yra Jūsų nuomonė dėl sienų su Lietuva? Ar jas laikote galutinėmis, tai yra, ar Vilnių ir jo kraštą pripažįstate Lietuvai?“

Į tai Gomulka atsakė, kad savaime aišku, Lenkijos dabartinės sienos esančios galutinės, tarptautinėmis sutartimis patvirtintos. Gomulka dar pareiškė, kad ir Lenkijos vakarinės sienos esančios galutinės.

Lietuvaitė korespondentė turėjo progos pasikalbėti ir su Lenkijos užsienio reikalų ministeriu Adomu Rapackiu, kuris labai palankiai atsiliepė apie Suvalkijoje gyvenančius lietuvius. Lietuvių vardas Lenkijoje esąs gerbiamas. Kai kurie lietuviai užimą aukštas vietas Lenkijos įstaigose. Tarp kitko minėjo lietuvį Drūtą, kuris šešerius metus išbuvęs Lenkijos diplomatiniu atstovu Romoje, o dabar esąs Lenkijos užsienio reikalų ministerijos vakarų skyriaus vedėju. Lietuvis Žemaitis, buvęs Lenkijos pramonės ministeris, dabar esąs Lenkijos planavimo komisijos pirmininkas.

Keturi Lietuvos vyskupai kanauninko atsiminimuose

Kanauninkas Mykolas Vaitkus plačiai buvo žinomas savo eilėraščiais, išleidęs visą krūvą rinkinių (ypač išpopuliarėjęs eilėraščiu „Keleivis debesėlis"), rašęs taip pat ir draminius veikalus („Žvaigždės duktė") ir šiek tiek beletristikos dalykų (Nidos Knygų Klubo perspausdintasis „Tvanas" ir kt.).

Dabar, gyvendamas svetur ir jau sulaukęs senatvės, jis smarkiai persimetė į atsiminimus apie save ir kitus.

Tų atsiminimų nemaža jau buvo paskelbta periodinėje spaudoje („Aidų" žurnale, „Draugo" dienraštyje ir kitur. Kai kas yra išleista ir atskirai.

Čikagos Lietuviškos Knygos Klubas atskira knyga išleidęs yra jo atsiminimų knygą **Keturi ganytojai**. Tai atsiminimai apie keturis mūsų vyskupus ir arkivyskupus — Jurgį Matulevičių, Pranciškų Karevičių, Juozapą Skvirecką ir Pranciškų Būčį, tuos didelius visuomenės ir Bažnyčios vyrus, kuriuos visus jis pažinojo, kurių žinioje dirbo, su kuriais bendravo, turėjo įvairių reikalų.

Atsiminimai, sakoma, yra didelis pagalbinis šaltinis istorijai. O šiuo atveju jie visų pirma pasitarnaus, kad visuomenė geriau pažintų tuos vadovus, kurie šiaip, kol gyvi buvo, stovėjo atokiau nuo plačiųjų sluoksnių. Tai bus, be abejo, geras šaltinis ir biografams, kurie kada nors rašys apie šiuos asmenis plačiau.

Atsiminimų autorius arkiv. J. Matulevičių pristato skaitytojui daugiau kaip šventą žmogų (šiuo metu kaip tik rūpinamasi, kad jis būtų pripažintas šventuoju), ūkininkaitį nuo Marijampolės, vaikystėje gavusį kaulų džiovą ir dėl to turėjusį kuriam laikui pertraukti mokslą. Tik dėdės rūpesčiu grįžta vėl į mokyklą, pasireiškia dideliais gabumais, o vėliau veikla ir iškyla į profesorius, Vilniaus vyskupus ir arkivyskupus.

J. Matulevičius minimas ir kitų atsiminimuose (sakysim, M. Biržiškos), dėl to skaitytojui nesunku būtų palyginti, paskaityti ir kitus šaltinius pilnesniam vaizdui susidaryti.

Atsiminimai apie arkiv. Karevičių, be kita ko, galėtų būti įdomūs ne tik tiems, kurie domisi didžiaisiais Lietuvos vyrais apskritai, bet ir ypač tiems, kuriuos išskirtinai vilioja politikos dalykai. Pats kan. M. Vaitkus stebėjo, matydamas Karevičių šienaujant, o politika besidomintiems ypač vertos dėmesio galės būti tos vietos, kaip jis Lietuvos reikalais tarėsi su Hindenburgu, Ludendorffu ir kitais vokiečių pareigūnais pirmojo pasaulinio karo metu.

Bet arkiv. Karevičių kan. Vaitkus piešia ir iš kitų požiūrių. Štai kad ir jo pasivaikščiojimai ir pasišnekėjimai su prelatu A. Dambrausku-Jakštu:

„Tad visas Kauno senamiestis, net visa senoji Kauno pusė veikiai pastebėjo ir ėmė džiugiai grožėtis gana originaliu fenomenu: bene kasdien siaurais apirusiais laikinės sostinės šaligatviais eina vaikščiojamai du vyrai, abu nuo skrybėlės iki batų juodi, — vienas augalotas ir stambus, antras mažas, o apvalus; vienas ilgu mikolajišku apsiaustu apsisiautęs, antras apyilgiu paltu apsivilkęs; vienas plačia rymiška skrybėle apsimovęs, antras apvalia kieta skrybėlaite; vienas ant rymiškos didokos nosies auksarėmius akinius glaudžiai prie akių prisitaikęs, antras ant lygiai stambios rymiškos nosies, tik kiek kumpesnės, irgi auksarėmius akinius užsidėjęs, tik laisviau, taip jog jie paprastai gana žemai nusmukę, ir savininkas dažnai žiūri į jus per jų viršų; eina juodu gana lėtai ir karštai kalbas, tartum ginčijas (tiesą pasakius, karščiuojas vienas tik mažiukas, o didysis kalba visai santūriai, tik kartais, norėdamas savo nuomonę tvirčiau pabrėžti, kiečiau sučiaupia lūpas); tik žiūrėk — mažiukas jau bus užbėgęs didžiajam už akių ir jį sustabdęs..."

Tai maždaug tik pusė sakinio, kuriuo kanauninkas aptaria šių vyrų susitikimus, šiltai, nuoširdžiai. Gal ir nesuklysime pasakę, kad šisai arkivyskupas šilčiausias bus išlikęs autoriaus atsiminimuose, nors jam artimai bendradarbiauti yra tekę ir su arkiv. Skvirecku. Skvireckas, matyti, ki toks ir buvęs bus. Tai dvasininkas, kuris be reikalo nevarstė burnos, užtat išvertė Šv. Raštą ir dar kitų darbų atliko.

Mažiausia puslapių atsiminimuose skirta vysk. P. Būčiui, mokslo žmogui, kuriam ne buvo leista atsidėti vien savo pamėgtajai sričiai.

Sulaukę atsiminimų knygos apie vyskupus, turime vilties sulaukti dar daugiau, jų tarpe apie žmones, dalyvavusius literatūroje ir kultūroje, nes kan. M. Vaitkus, kaip poetas-rašytojas, nemaža garsių asmenų yra pažinojęs, o apie kai kuriuos jų jau ir rašęs („Aiduose" apie S. Čiurlionienę ir jos namuose vykdavusius rašytojų ir kalbininkų susiėjimus). **P. A.**

IŠVERSTAS „LIETUVOS STATUTAS"

Dr. J. Deveikė-Navakienė, savo ilgus metus darytą „Lietuvos Statuto" vertimo darbą, pagaliau jau baigė. Ji „Lietuvos Statuto" nagrinėjimą, aiškinimą ir vertimą pradėjo daryti dar Nepriklausomoje Lietuvoje. Dabar statutas išverstas į prancūzų ir lietuvių kalbas. Visas tekstas vertimo, komentarų bei įvado su istoriniais paaiškinimais sudarys nė mažiau 2.500 puslapių. Lygiagrečiai dar vyksa ir I-os laidos vertimas.

KYLA NAUJA BOKSO ŽVAIGŽDĖ

Rygoje įvykusiose visos Sovietijos profesinių sąjungų boksininkų varžybose pirmą vietą ir Sovietijos profsąjungų bokso čempiono vardą iškovojo kaunietis Algimantas Zurza, atstovavęs Kauno „Žalgirį". (LNA)

MIRĖ DAILININKAS J. ŠILEIKA

Spalio 27 dieną Kaune mirė vienas iš vyresniosios kartos lietuvių dailininkų Jonas Šileika, 77 metų amžiaus. J. Šileika, vos baigęs pradžios mokyklą, išvyko Amerikon, kur išėjo vidurinį mokslą ir 1910 m. Chicagoje baigė dailės mokyklą. 1921 metais grįžo Lietuvon ir dėstė tapybą meno mokykloje, Kaune. Nuo to laiko jis dirbo pedagogo darbą Lietuvoje. Kaip realistinės krypties dailininkas (portretistas ir peizažistas), gerai buvo vertinamas ir bolševikų valdžios, kuri apdovanojo jį garbės titulu, medaliumi ir pastaruoju metu mokėjo jam pensiją. (LNA)

Kas valstybės vairą savo rankose laiko, tas, pone, turi toli matyti ir vadovautis protu, ne vien tik širdim. **V. Krėvė**

SEKMADIENIO RIMČIAI

LEMTINGOJI IŠTARMĖ

Įvairų mįslių netrūksta. Jų vienas lengviau išrišame. Kitos sunkiai duodasi įveikiamos .O dar kitų nevienas ir visai nebepajėgia išlukštenti.

Aplinkui pastebime abstulbinančių priešingumų: dorybę ir niekšybę, šventąjį ir latrą, nekaltą kenčiantį ir nenubaustą piktadarį, ištisų tautų kankintoją, kuris, atrodo, triumfuoja ir triumfuos.

Bet taip tik atrodo. Sunkiai įkandamas arba ir visai mūsų galvai neaprėpiamas mįsles yra praskleidęs Jėzus Kristus. Pirmą kartą jas išsprendė, kaip Atpirkėjas, Išgelbėtojas. Amžių gi pabaigoje jas spręs, kaip aukščiausias Teisėjas. Jo įstamtydavystė tiek dorybę, tiek niekšybę atlygina be klaidos šešėlio.

Apie paskučiausiąjį atlyginimą kalba prieš pat Adventą sekmadienio evangelija, surašyta šv. Mato 24-me skirsnyje.

Žinome, jog mirties metu mus ištiks paskiras, asmeniškas teismas. Pasaulio gi pabaigoje, įvyks galutinis-visuotinis. Geras ir blogas darbas, kaip gera ar bloga sėkla plinta, veikia į aplinką. Pavyzdžiui, švento jo paskleistos mintys, raštai, sukurtos bendruomenės, dvasiniai, šviesos, ladbaros židiniai su jo mirtimi nežūna, bet neša palaimą ir toliau. Tie židiniai plečiasi, tveria neretai šimtmečius, tūkstančius metų. Kiti gal liksis net iki pasaulio pabaigos. Panašiai, kad ir mažesne apimtimi, sklinda ir kiekvieno, Tvėrėjo valią pildančio, veiklos vaisiai. Dera ir teisinga yra, idant ir šventojo ir šiaip kilnaus eilinio nuopelnai vieną kartą būtų pasverti pilnai.

Blogas asmuo, kaip blogas medis arba piktžolė. Jo piktų darbų vaisiai ir daigai plinta ne tik gyvenant, bet ir po mirties: sugedęs žodis, kritęs į kitų sielą, papiktinantis pavyzdys. Jo užkrėsti — užkrečia kitus. Taip tęsiasi per kartų kartas. Ilgainiui nuodai gali pasiekti nebeaprėpiamo pločio ir pasibaisėtinų pasėkmių. Kai links tame į blogį, apie tai rimčiau nepagalvojame.

Blogio piktžolė, mūsų rankų pasėta, yra daigi ir gaji. Dažnai jos naikinančios jėgos nebeįstengiame sustabdyti, kad ir kaip to norėtume. Tačiau piktžolės daigumą silpninti, stabdyti privalu, purenant sielos dirvą, vietoje kūkalių visomis pastangomis beriant gėrio kvietį. Tuomet kvietys gal ir piktąjį kūkalį nustelbs. Šiaip ar taip, mano atsakomybė tuomet mažės, o nuopelnai augs.

Ir šventasis, ir vidutinis, ir latras jau dabar kasdieną ir kas valandą rašosi lemtingiausią teismo nuosprendį, kurį ištars Jėzus Kristus. Pirmiausiai paskiro žmogaus amžiaus gale. Galiausiai visų laikų pabaigoje.

Į tą ištarmę skubame. Nėra protinga jos sunkinti. **S. Matulis, MIC**

Bernardas Brazdžionis

SEPTINTASIS STEBUKLAS

Mes kalbomis, it gėlėmis, kovas didvyrių puošiam,
Jiems danguje paminklus statom, žemėje — stabams!
Vainikais vartai papuošti, pro juos mums einant, ošia:
Gėles — kapams,
kalbas — kapams
ir vainikus — kapams!

Mes išvaduojame tautas, o tautos mus pavergia,
Mes atiduodam savąją už svetimas žemes.
Ar tu regi septintąjį stebuklą, žemės verge, —
Numirę keliasi, o mirštame gyvieji — mes!
O mirštam — mes,
o mirštam mes,
o tyliai mirštam mes...

* * * * * * * * * * * * * * * * * *

„Aidų" literatūrinę premiją laimėjo B. Brazdžionis už eilėraščių rinkinį „Vidudienio sodai", iš kurio paimtas ir šis eilėraštis.

ARTINASI KALĖDOS

Lietuviška knyga — geriausia dovana visiems

Naujai gauta

Prof. Eretas — St. Šalkauskis — 1.9.4 — Jo gyvenimas ir darbai.
Prof. Maceina — Didžioji Padėjėja — 1.2.0.
Naujokaitis — Šviesos mergaitė—0.14.8.
Vysk. Brizgys — Negesinkim aukurų — 1.2.0.
Augustinas — Lietuvos vaizdų albumas — 1.16.8.
S. Kairys — Lietuva budo — 1.19.0.
Pirandello — Pirmoji naktis — 0.9.0.
Naujokaitis — Upeliai negrįžta į kalnus — 1.16.8.
Gogolis — Mirusios sielos — 0.18.6.
Gliauda — Gęstanti saulė — 0.14.8.
V. Hugo — Vargdieniai — 5 tomai — 5.13.8.
L. Tolstoj — Anna Karenina — 4 dalys — 5.13.8.
J. Prunskis — Rinktinės mintys — 1.9.4.
Somerset M. — Dažytas vualis —1.2.0.
Mauriak — Gyvačių lizdas — 0.18.4.
K. Bielinis — Dienojant — 2.3.0.
K. Bielinis — Penktieji metai — 2.3.0.
P. Andriušis — Tipelis — 1.2.0.
Hilton — Sudie, pone Čipse — 0.6.0.
Kun. Senkus — Giesmynas (naujos ir senos giesmės su gaidomis) — 22 šil.

Įvairios maldaknygės, Žalgirio paveikslai, lietuviškos plokštelės. Prašome atsiskaityti už 21 tomą Liet. Encikl.

Rašyti: **DAINORA, 49, Thornton Ave., London, W.4.**

ALEKSANDRAS BAUŽA

RUDA BEŽDŽIONIKĖ

APSAKYMAS

2.

Docentas gerai leido laiką kurorte. Jis daug vaikštinėdavo, maudydavosi, įsikasęs karštame smėlyje, kaitindavosi saulėje. Laikas greitai bėgo. Rugpiūtis jau kopė į antrą pusę, o saulė vidudienį dar kaitino kaip liepos mėnesį.

Rytais Pakštą viliojo jūra. Ir paplūdimys net tomis ankstyvomis valandomis jau nebeatrodydavo toks tuščias. Docentas, žinoma, suvokė, jog taip rodėsi todėl, kad ir ji, jo „Diana", mėgdavo tas ankstyvas valandas. Jau iš tolo išvydusi aukštą, liesą jo figūrą, Albina modavo ranka, o jos akyse kibirkščiuodavo vaikiškas nekantrumas. Reikia pripažinti: docentui tai būdavo malonu. Jam patikdavo ir tai, kad jie ištisomis valandomis vaikščiodavo, atvirai šnekučiuodavosi, netgi ginčydavosi ir kartais, ypač kai Albina kalbėdavo apie gyvenimo prasmę, susipykdavo. Ji su atvira pašaipa žiūrėjo į jo taurumą, pareigos supratimą ir į visa tai, kas jom gyvenime buvo svarbiausia. Tačiau kivirčiai tarp jų kildavo retai, nes jauna moteris su vaikišku nuoširdumu mokėjo juos užgesinti. Šis jos būdo bruožas kai kada pykino, kai kada juokino docentą. Jam rodėsi, jog jis teigiamai veikė Albiną, kuri, tiesą sakant, kaip reikiant net ir gyvenimo nepažinojo. Vis rečiau jos žodžiuose girdėjosi pašaipa, vis dažniau ji susimąstydavo.

Laikas, atrodė, ėmė bėgti dar greičiau.

— Kodėl jūs šiandien taip vėlai? — kartą, kai jie jau tapo geri draugai, su priekaištu sutiko jį chemikė.

— Ne, aš nepasivėlinau, tik jūs atėjote anksčiau, — spausdamas siaurą ir šaltą jos delną, linksmai šypsodamasis, pratarė Pakštas.

— Nejaugi? — ir ji nervingai nusijuokė. — Tai, gal būt, todėl, kad man rūpi paklausti jus apie vieną dalyką.

— Na, klauskite.

Ir jis netikėtai išgirdo lyg nepažįstamą, truputį virpantį balsą, kuriame skambėjo ir prašymas, ir nerimas:

— Ar aš galėčiau... kaip jūs manote... galėčiau dalyvauti ekspedicijoje?

— O kodėl gi ne? Mums, chemikai reikalingi.

— Tai... tiesa? — pakuždomis paklausė ji ir žvilgterėjo jam į akis. Perregimoj jos akių drėgmėj buvo graudus patiklumas, kuris tarsi iš vidaus apšvietė saulės pauksintą jos veido aksomą.

Pakštas tyliai pasakė:

— Tiesa. — Jis neišlaikė žvilgsnio, nuleido akis ir vieną sekundę tarytum užsimiršo. Bet šioji sekundė sukrėtė jį. Per šią trumpą akimirką jis daug ką suprato. Ir, kaip tai bebūtų keista, jam pasidarė liūdna, kažko pagailo, prieš kažką buvo gėda. Ir jis pajuto greta savęs žmogų, kuriam, kaip atrodė, reikia padėti, kurį, gal būt, reikia net išgelbėti. Bet kodėl jam reikia padėti, kodėl jį reikia gelbėti, jis nežinojo. Gal tiesiog jo sujaudinta vaizduotė piešė beprasmiškus paveikslus... Juk ji ištekėjusi, gyvena labai gerai. Žmogus nuo savęs vis tiek nepabėgs, tad kam jai prireikė dalyvauti ekspedicijose? Gal tai kaprizas, romantikos pasiilgimas? Juk ir dabar ji, lyg ko ieškodama arba norėdama užsimiršti, vakarais, po saulėlydžio, linksmų jaunų vyrų lydima, eina į restoraną ir — ilgesinga, kiek nuvargusi ir truputį liūdna — šoka su jais iki išnaktų. Tai irgi, tur būt, pasimetimas, irgi, matyt, noras pabėgti nuo savęs. O gal tai tik paprastas smalsumas taip būdingas jauniems žmonėms.

— Jūs labai jauna ir jums kaip tik būtų gera dirbti pagal specialybę, — pratarė jis. — Ta uždegtų jus.

— O vakarykštė diena?..

— Dar ne vėlu ir nuo jos atsisakyti, — supratęs jos užuominą, pasakė Pakštas.

— Jūs taip manote?..

— Man rodosi, tai būtina, jeigu ji jums trukdo.

— Gal būt, gal būt...

Šį rytą ji vėl klausinėjo docentą apie ekspedicijas, buvo susimąsčiusi, rami, kiek išsigandusi. Galimas daiktas, ji iš tikrųjų būkštavo savo drąsios minties. Juk atsisakyti vakarykštės dienos, atsisakyti praeities, kuria rėmėsi visas jos gyvenimas, ne taip jau lengva. Jos akyse rūpestis, o ploni antakiai kilstelėję kaip mokinės, atidžiai klausančios mokytojo. Bet dabar pasakodamas, Pakštas jautė, kad mąsto apie ją, gėrisi jos pravira burna, apvaliu smakru, glotniu kaklu. Jam netgi rodėsi, kad jos kūnas skleidžia vėsų jūros kvapą. Kartais jo žvilgsnis nukrypdavo į jos stangrias kaip merginos krūtis. Tada, atrodė, jis atsipeikėdavo, nugręždavo akis ir jam vėl darėsi liūdna ir, kaip tai ne keista, jam buvo gera, šviesu, džiugu ir visai nesinorėjo atsipalaiduoti nuo tų maurų.

Po to atmintino ryto jie daugiau pradėjo suprasti vienas kitą, jų pasivaikščiojimai trukdavo ilgiau ir šnekėjo jie ne vien tik apie ekspedicijas. Kai kada jie linksmai šnekučiavosi apie visokiausius dalykus. Ji tapdavo vaikiškai miela, kai pasakodavo apie savo gimines: provincialią motiną, kurios pomidorai, auginami darželyje, nė kiek ne blogesni už bulgariškus, apie tėvą, ilgus metus dirbantį pašte, brolį — žvejybinio tralerio kapitoną. Tik apie savo vyrą ji niekad nekalbėjo.

Šios temos nelietė ir docentas. Kai kartais jis galvodavo apie tą žmogų, jam darydavosi neapsakomai sunku. Taip būdavo, tur būt, dėl to, kad jis meilės klausimais iš prigimties buvo griežtas ir sąžiningas. Ir dabar jis tik žiūrėjo į savo pažįstamą, grožėjosi ja, klausėsi jos pasakojimų, ir malonus jausmas jį šildė. Pakštas žinojo, kad išsiskirti jam bus nelengva, o šios moters paveikslas dar ilgai drums jo viengungišką gyvenimą. Kartą docentas pusiau juokais, pusiau rimtai, tartum tikėdamasis ko, paklausė:

— O jūs laiminga?

Ji žvilgterėjo į mokslininką, paėmė jį už parankės ir, patraukusi tilto link, savo ruožtu paklausė:

— O jūs?

— Nežinau.

Ji nusišypsojo.

— O kodėl gi aš turiu žinoti? — ir vėl atviraširdiškai pažvelgė jam į akis.

Dabar vis dažniau, jau nebeslėpdama savo augančio susijaudinimo, ji klausinėjo Pakštą, ką jai reikia daryti, kad prisidėtų prie kokios nors geologinės grupės, kur kreiptis, kad priimtų, ir kokias knygas reikėtų perskaityti, kad susipažintų su padėtimi. Docentas duodavo jai praktiškų patarimų; įtikinėdavo, kad visa tai ne taip jau sudėtinga, tik reikia norėti, ir viskas susitvarkys.

— Tik, žinoma, nuo kai kurių kaprizų jums tenks laikinai atsisakyti, — pabrėždavo, žiūrėdamas į jos lyg iš bambuko išdrožtas kojas su ryškiai nudažytais, apvaliai apkarpytais nagais.

— Aš žinau... žinau, — sugležusi kalbėjo ji ir žvilgsnį įsmeigė į žydrą jūros tolumą. Gal būt, ten, toj ribuliuojančioj tolumoj, kur ties horizontu pasieniečių kateris, saugojąs tarybinių žmoniu ramybę, plaukia savo maršrutu, ji matė ką nors tokio, kas primindavo jai studentiškas dienas. Ji buvo tada dar mergiotė, ir prieš ją buvo atsivėrusios visos gyvenimo platybės. Rinkis!

— Aš žinau, — pakartojo dusliai ir pagreitino žingsnį. Paskui sustojo, ūmai atsigręžė į docentą ir, suspaudusi jo aštrią alkūnę, su didele vidine jėga, tarytum mesdama iššūkį, pasakė:

— Aš važiuosiu. Būtinai važiuosiu!

Jos akys blizgėjo, nosis, atrodė, susiaurėjo, o smakras virpėjo. Šiame veide, kuris staiga įgavo klasiškus bruožus ir pasidarė akinančiai gražus, Pakštas pastebėjo kažką tokio, kas smogė jam į pačią širdį. Jis suprato, jog šios jaunos moters sieloje vyksta kova, ir tas tragizmas, kurį jis jau seniai įžvelgė, slopina joje svajonę apie šviesią, džiugią ir didelę ateitį. Ir šią akimirką ši moteris pasidarė Pakštui tokia artima, sava, jog jis panoro paglostyti jos auksines garbanėles, prispausti jos galvą prie savo krūtinės ir pasakyti jai, kad jeigu ji savo gyvenime yra ką nors padariusi blogo, tai niekis, kad iš esmės jos gyvenimas tik ką prasidėjo ir ji turinti dar be galo daug laiko, kad pakeistų jį ir nukreiptų teisinga linkme. Jis panoro paguosti ją.

— Jūs nesijaudinkite, — karštai pratarė docentas. — Viskas susitvarkys, ir jūs pamatysite, koks nuostabus ir prasmingas mūsų gyvenimas.

— Aš tikiu... tikiu jumis, — sušnabždėjo ir, paėmusi docentą už parankės, prisiglaudė prie jo. Jie ilgai ėjo greta, tylūs, susimąstę ir susijaudinę. Pakštas juto jos kūno šilumą, jam netgi rodėsi, kad jis girdi jaunos širdies plakimą, ir naujas, nuoširdus, nekaltas jausmas svetimam, visai nepažįstamam žmogui apėmė jį. Tai buvo taip malonu, jog nesinorėjo nei kalbėtis, nei klausytis, nei galvoti, o vien tik eiti, justi greta savęs būtybę, kuri staiga pasidarė brangi, girdėti ramų bangų pliuškenimą ir gerti gaivinantį jūros aromatą.

Po tos dienos Pakštas lyg apsvaigo. Dabar jis gyveno vien tik dėl rytinių susitikimų. Docentas užmigdavo su mintim apie naują pažįstamą ir keldavosi vis su ta pačia mintim. Atrodė, jis suprato Albinos gyvenimo pasmerktumą ir žūt būt norėjo ją išvesti į platų kelią. Netgi kartais vakarais užeidavo į restoraną, atsisėsdavo kur nors nuošaliame kampelyje, užsakydavo stiklą vyno ir valandomis žiūrėdavo į šokančią Albiną. Šoko ji lengvai, grakščiai, nerūpestingai. Bet jos žvilgsnis būdavo negyvas ir viskam abejingas. Nesitikėjo, kad ši moteris ruošiasi atsakingam žingsniui, kuris turėjo pakeisti visą jos gyvenimą. Tačiau iš ryto prie jūros ji vėl būdavo susimąsčiusi, tyli ir kiek išsigandusi. Kai kada rytais ji primindavo Pakštui baikščią stirną, einančią atsigerti.

Jūra jau nebebuvo tokia rami. Bangos staugdamos daužėsi į krantą, vėjas plaiksterė iškeltą viršum tilto juodą vėliavą. Viksva nemaloniai šiugždėjo. Visur jautės greit artėjantis neramus ruduo. Net žuvėdros pulkais skraidė ties tiltu ir graudžiai rėkė. Smėlis po nakties liūčių būdavo drėgnas. Į paplūdimį poilsiautojai ateidavo tik išsimaudyti. Didesnę dienos dalį žmonės praleisdavo parke.

Gamta, atrodė, paveikė ir naują Pakšto pažįstamą. Ji pasidarė staigi, kandi, nerami, ir jos nervai įsitempė nelyginant stygos. Kartais be jokios aiškios priežasties ji nutildavo, imdavo kramtyti lūpas, ir veidas įgaudavo aštrius bruožus. Didelės drėgnos akys degino docentą.

(Bus daugiau)

X-SIS PERSEKIOJAMOSIOS BAŽNYČIOS KONGRESAS KOENIGSTEINE 1960 M. SPALIO 4 - 6 D. D.

KRIKŠČIONIŠKASIS ŽMOGUS SIEKIĄS GERESNIO PASAULIO

Paskutinę kongreso dieną tėv. Ferdinand Kastner, SAC, supažindino dalyvius su geresnio pasaulio siekimo pastangomis, ypač išeidamas iš tėv. Lombardi sąjūdžio, kurio įgaliotiniu Vokietijai jis pats yra.

Geresnio pasaulio siekia žmonija nuo pat pirmapradės nuodėmės. Apie geresnį pasaulį kalba visi, net ir komunistai. Jie sako, kad dabartinis pasaulis yra blogas, o to blogumo pagrindu esąs individualizmas. Kol komunizmas kritikuoja, jis pasako daug tiesos. Tačiau, šalia kritikos, komunizmas tvirtina ne tik galįs sugriauti senąją tvarką, bet taip pat įvesti naują, geresnę, sukurti absoliutinį ir tobulą pasaulį. To naujojo pasaulio pagrindan deda materializmą ir ateizmą. Kaip tik tuose pagrinduose ir glūdi laidas, kad komunizmas vieną dieną tikrai sugriūs.

Geresnio pasaulio mintį katalikų skelbiamąja prasme atnaujino popiežius Pijus XII 1952 metais. Jis konstatavo, kad pasaulis skubą į bedugnę ir jį reikia reformuoti iš pagrindų. Reformos siekimas: toks pasaulis, kokio nori Dievas. Geresnis pasaulis, tai evangelijos pritaikymas šių dienų būsenai. Tai pamokslo nuo kalno eksperimentas. Tą eksperimentą atliko šventieji, ir dėl to jie tapo šventais. Geresnis pasaulis nėra rojus ar dangus žemėje, bet visuomenės santvarka, kurioj visos problemos globaliniu atžvilgiu sprendžiamos Jėzaus mokslo praktikavimu. Dabartinė praktiškoji krikščionybė tikrumoje yra pagonybė, truputį apdailinta krikščioniškomis formomis, kurios kartais išvirsta į prietarus.

Pijaus XII mintį, kuri jau buvo skelbiama ir ankstesniųjų popiežių, gyvai pagavo Italijos jėzuitas tėv. Lombardi ir apsisprendė mėginti ją praktiškai įgyvendinti. Pirmiausia, popiežiaus pavedamas, išsileido į kelionę po pasaulį, iš kurios grįžo su dvejopu konstatavimu: 1. Dabartinė žmonija laukia Jėzaus Kristaus ir 2. Pasaulyje yra daug gerų kilnių žmonių ir daug gerų iniciatyvų, tačiau nėra visuotinių rezultatų, nes trūksta ištvermės ir savitarpio kontaktų. Išeidamas iš tų konstatavimų, Pijus XII pavedė tėvui Lombardi propaguoti geresnį pasaulį pagal evangeliją. Tėv. Lombardi geresnio pasaulio pagrindan deda dvasines pratybas. Tai nėra individualios rekolekcijos įprastine prasme, bet visuomeniškos dvasinės pratybos, kurioms gal net tiktų dvasinių manevrų vardas. Tas pratybas sudaro teoriniai pagrindai ir praktiškasis veikimas.

KUN. BR. LIUBINAS — (ELI)

A. Teoriniai pagrindai. Juos sudaro 7 tiesos. 1. Geresnio pasaulio mastas yra Dievo planas, kuriant pasaulį: visa žmonija yra skirta amžinajam gyvenimui! Už tai neužtenka gelbėti vien savo sielą, bet reikia rūpintis viso pasaulio išgelbėjimu.

2. Baisi alternatyva, kuri šiandien nutylima, bagatelizuojama arba abejojama: išganymas arba pasmerkimas. Arba, arba! Trečios išeities nėra! Žmogus, būdamas laisvas, gali Dievo planą sugriauti. Kasdien miršta apie 200.000 žmonių. Jei koks darbininkas įkrenta į plieno liejyklos ugnį, kyla baimė; bet jei įkrenta į pragarą, tai niekas nesijaudina.

3. Supratus baisiąją alternatyvą, supratama žmonijos istorijos prasmė: apsispręsti išvengti pasmerkimo ir paveldėti amžinąją laimę.

4. Faktinė šiandieninės žmonijos padėtis — kaip žmonija atsako į minėtuosius reikalavimus? Siautėja nuodėmių okeanas, nuodėmė bagatelizuojama; organizuotos bedievių minios.

5. Yra reikalinga Dievo vaikų revoliucija, kurioje neliejamas kraujas, nebent savas. Tos revoliucijos ginklas — pasiryžimas pakeisti susidariusią nenormalią padėtį. Jos savybės — vidinis nepriklausomumas nuo aplinkos, pasiruošimas sutikti prieštaravimus, pasitikėjimas Dievu ir vidinis vieningumas.

6. Šiandien yra labai patogi valanda Dievo vaikų revoliucijai. Pasaulis stovi prieš kolektyvinį savęs sunaikinimą ir instinktyviai laukia gelbėtojo. Tai advento — Mesijo laukimo pasikartojimas.

7. Toji revoliucinė permaina nėra utopija, nes ji jau dešimtmečiais yra skelbiama popiežių ir jos įgyvendinimo meldžia Bažnyčia savo oficialiose maldose.

B. Praktiškasis veikimas. Žmonijos dvasinių pratybų praktinė dalis glūdi atsinaujinime meilėje ir vienybėje.

1. Meilė — Dievo ir artimo meilė. Jos nėra viena kitai subordinuotos, bet yra viena ir ta pati teologinė dorybė. Turime galimybės Dievo meilę aktualizuoti žmoguje. Ir tai kiekviename, kas jis bebūtų, nes kiekvienas turi nemirtingą sielą. Tos meilės mastas yra pats Dievas: „Mylėkite vienas kitą taip, kaip aš jus myliu", kalbėjo Kristus savo apaštalams, o per juos ir visiems žmonėms. Aukščiausias meilės laipsnis atsiekiamas tada, kai galima su šv. Povilu pasakyti: „Gyvenu aš, bet jau ne aš. Kristus gyvena manyje". Kas atsieks šį meilės laipsnį, tas perkeis pasaulį.

2. Vienybė. Jėzus meldžiasi už tikinčiųjų vienybę, jos pavyzdžiu pastatydamas Dievo vienybę Trejybėje. Toji vienybė reiškiasi nuolatine tarpusavio komunikacija. Tikinčiųjų vienybė, pagal Kristaus valią, turi būti ženklu, iš kurio galėtų pasaulis pažinti, kad Kristus yra siųstas dangiškojo Tėvo. Praktiškai krikščionybė labai suskilusi, ir tas susikilimas yra pagrindinė kliūtis skleisti Kristaus mokslui pagonių tarpe. Būtina širdžių ir dvasių vienybė. Tos vienybės įgyvendinimas yra būtina pasaulio perkeitimo sąlyga.

❋

Šalia šių pagrindinių paskaitų Persekiojamosios Bažnyčios dešimtojo kongreso metu buvo išklausyta visa eilė pranešimų apie Bažnyčios persekiojimus įvairiuose komunistų pavergtuose kraštuose, o taip pat apie Bažnyčios ir komunizmo santykį Pietų Amerikoje ir Afrikoje.

Antradienio vakare (spalio 4 d.) kongreso dalyviai turėjo progos pasižiūrėti Stefan Andreas dramos „Dievo utopija". Trečiadienio vakare buvo tautų maldos valanda, kurios metu 14 komunistų pavergtųjų tautų atstovai meldėsi vienas po kito savo gimtąja kalba, iškeldami ypatinguosius savojo krašto reikalus. Paskutinis vakaras buvo skirtas bendram visų tautų Motinos Marijos pagerbimui.

Kongrese dalyvavo 12 lietuvių grupė, vadovaujama Sielovados direktoriaus tėv. Alfonso Bernatonio.

RITUALINIS ŽUDYMAS

Amerikonų žurnalistui Errol Friedmann pasisekė, kaip gal pirmam baltajam žmogui, stebėti ritualinį žudymą kongališkoje Baluba giminėje. Tai buvo šiaurinėje Katangoje, kur balubų sukilėlių centras. UNO kariai tvirtindavo, kad sukilėliai naudojosi eleksiru, kuris apsaugoja jų kūną nuo kulkų. Mali sako, kad jie negali sukilėlių puolimo atmušti šaudydami, nes kulkos lieka priešų kūno paviršiuje ir gali būti paskui rankomis ištraukiamos. Visa tai sudomino žurnalistą, ir jis pradėjo ieškoti būdų, kaip susidaryti progą pamatyti to eleksiro gaminimą. Tai buvo nelengva. Penkias dienas jis bastėsi po afrikiečių kaimus, kol surado žmogų iš Baluba giminės, kuris už mažą atlyginimą sutiko nuvesti jį pažiūrėti apeigų. Tas afrikietis pasakė: „Aš nuvesiu jus į ritualinį susirinkimą, bet negaliu patikrinti, kad „medicinos vyrai" leis tai žiūrėti, o taip pat negaliu patikrinti, kad gyvas grįšite".

Nakties metu jie nuvažiavo į Jadotvillę rytų Katangoje. Pavažiavę maždaug 60 kilometrų, pravažiavę vieną visai apleistą afrikiečių kaimą, jie sustojo ir išlipo iš mašinos. Tada dar ėjo apie kilometrą per tankų miškelį. Ten jo palydovas liepė palaukti ir pats dingo. Po dešimt minučių iš tamsumos išnyro dvi figūros, kurios, stumdamos jį savo peiliais, nuvedė į kirtimą, kuriame turėjo įvykti tas ritualas. Ten dar ilgai teko laukti to neleidžiamojo žiūrėti ritualo.

Berniukas gulėjo tylėdamas ir nejudėdamas žemėj. Jo rankos ir kojos buvo surištos odiniais diržais. Visas jo kūnas buvo suprakaitavęs. Jo akys nuvargusios ir lyg be žvilgsnio. Tiktai jo alsuojanti krūtinė rodė, kad jis dar gyvas. Jis gulėjo ant pilvo, o aplink jį sėdėjo ant žemės dešimt sudžiūvusių ir raukšlėtų vyrų ir trys kariai. Jie tyliai ir ritmiškai plojo rankomis ir murmėjo kažką panašaus į dainą. Du „medicinos vyrai", kurie buvo aprengti tik dengiamosios spalvos kelnėmis ir nešiojo ant kaklo mažų kauliukų karolius, judėjo aplink žemėj gulintį berniuką. Jie pasilenkė ties juo, apčiupinėjo jo šonkaulius, masažavo jo rankas ir kojas. Vienas „medicinos vyras", kurio rankos buvo nudažytos, patrynė berniuko kaktą, o kitas, pasiėmęs saują smėlio, apibarstė berniuko strėnas. Atrodė, kad jie patenkinti savo pasirinktąja auka ir pradėjo būrimą, kerėjimą žodžiais. Visi susirinkusieji giedojo taip pat monotoniškai, kaip ir „medicinos vyrai", kurie sukinėjosi aplink berniuką ir ritmiškai judino savo kūno viršutines liemens dalis. Savo rankomis jie atlikinėjo lėtus judesius berniuko kūnu. Tas mistiškas ir monotoniškas plojimas rankomis ir giedojimas darė hipnozės įspūdį. Viskas, rodos, buvo taip bauginama, net medžiai stovėjo aplink susiraukę ir pikti. Visi susirinkusieji, rodos, buvo tam tikros hipnozės padėtyje, jųjų lūpos judėjo be garso, tartum kokios mašinos judinamos, o jų akys nė akimirksniui nebūdavo nukreipiamos nuo surištojo berniuko. Įtempimas vis didėjo, kartais pasidarydamas vos pakeliamas, kai būdavo imama spiegiamai šaukti. Tai spiegdavo vienas „medicinos vyrų". Abu burtininkai kartu nuėjo prie ugnies ir paėmė kiekvienas po lenktą peilį, su stipria gelažte. Grasinamai mojavo jie peiliais ore. Staiga visi nutilo. Niekas nebeplojo ir nebegiedojo. Tada „medicinos vyrai" suklaupė šalia berniuko, jų peiliai sublizgėjo virš aukos, ir, rodydami tikrą įgudimą, jie prapiovė berniukui šonus. Piūviai buvo apie pusės metro ilgumo, ėjo nuo pažasčių iki klubikaulio, ir buvo matomi balti berniuko šonkauliai. Žurnalistas išgirdo du nežmoniškus berniuko riktelėjimus, matė jį tampantis savo pančiuose. Kiti riksmai užspringo burnoje, jis sudribo ir jau nebejudėjo. Iš perpiautų šonų bėgo kraujas. „Medicinos vyrai" nuėmė pančius ir paruošė auką sėdimoje padėtyje. Kol vienas jų laikė berniuką, kad jis nekristų, kitas išsiėmė iš kišenių keletą paprastų arbatinių puodukų ir laikė juos prie perpiautų šonų. Kraujas bėgo kaip aliejus į puodukus ir greit pripildė juos. Po to berniukas buvo vėl paguldytas ant žemės. Vienas vyrų, kurie sėdėjo aplink jį, priėjo ir pabarstė baltais lyg druska milteliais berniuko žaizdas. Kraujas nustojo bėgęs. Du kariai išnešė berniuką, kuris tuo metu dar alsavo. Po to prasidėjo mistiškas giedojimas ir murmėjimas prie tų kraujo puodukų. Vienas senis padavė paprastą, nuo batukų kartoninę dėžę, kurioje buvo sutrinti į miltelius žmogaus viduriniai organai — dalis širdies, inkstų ir pūslė. Paprastai tos dalys paimamos kūdikio, kuris būna paaukotas ritualiniam žudymui. Burtininkai sutiko šią kartoną su garsiais riksmais ir isteriškais juoku. Vėliau visa grupė apsupo „medicinos vyrus" ir atidžiai stebėjo, kaip jie tam tikram inde maišo kraują su tais milteliais. Dar kiek pagiedojus ir atlikus būrimo ženklų, mišinys buvo gatavas, ir indas ėjo per rankas nuo vieno prie kito, ir kiekvienas ragavo po truputį. Paragavę ir įsitikinę, kad naujasis eleksiras yra geras, visi iš karto pradėjo labai gyvai tarpusavy kalbėtis ir isteriškai juoktis. Šis eleksiras netuoj vartojamas. Vėliau jis išmėginamas ant tvčia pavojaus atvejais parinktų karių.

Visi vyrai vėl susisėdo žemėj ir pradėjo rūkyti afrikietiškas cigaretes, kurias išdalijo vienas vyriausiųjų.

Šitas įvykis buvo ne prieš šimta metų, bet tik 1960 m. spalio 15 d., 4 val. rytą.

V.F.

Ten, kur Nemunas banguoja

(Tarybinės spaudos ištraukos, kurios aiškios ir be aiškinimų)

Oi nelaimė, ką aš matau —
Širdį ver kaip yla:
Numylėtoj mano vietoj
Gyvena barzdyla.

A. Vienažindys

— — —

KOMBINATORIAI IŠ EIŠIŠKIŲ

— — — — — — — —

| Ne mūsų laikų didvyriai |

— — — — — — — —

Kaip rasti bendrą kalbą namų valdytojui ir statybos remonto kontoros darbų vykdytojui? Labai paprastai, pasakys skaityto jai. Jeigu ir vienas, ir antras rūpinasi jam patikėtų gyvenamųjų, administracinių ir kitokių pastatų tvarkymu, taigi, ir šiuose namuose gyvenančių žmonių gerove, — tai dirva bendrai kalbai akivaizdi.

Tačiau štai kokią pataisą į tai įnešė minėtos kontoros darbų vykdytojas Mavrinas ir namų valdytojas Tkačenka Eišiškėse...

— Reikia dažyti, — tarė kartą Tkačenka Mavrinui, rodydamas į apsilupusias namų sienas.

— Reikėtų uždirbti iš to, —atsakė Mavrinas. — Tik kaip?

— Jeigu reikalinga — bus padaryta...

Štai ir suprask, kokioj dirvoj užsimezgė šių veikėjų pažiūrų vieningumas: ar tai norint iš tikrųjų papuošti miesto veidą, ar tai... Nors neužbėgsime įvykiams už akių. O įvykiai vėliau taip vystėsi...

Po to, kai dažytojai įgyvendino pirmąją Tkačenkos ir Mavrino idėjos dalį (tiesa, eišiškiečiai sako, kad jų namai ne išdažyti, o išteplioti), šios idėjos autoriai patys ėmėsi vykdyti jos antrosios (pagrindinės) dalies. Taigi, nusprendė įvertinti atliktą darbą. Pradėjo nuo to, kad vietoj nustatytų duotajam atvejui remonto darbų kainų iš antrojo kainininko tomo paėmė kainas iš pirmojo tomo, kurios žymiai didesnės. Ir taip rajono spaustuvės, maisto produktų parduotuvės dažymo darbų apimtis bematant „padidėjo" daugiau kaip dvigubai. Pajutę apetitą, kompanionai ėmė dvigubinti ir darbų metražą.

— Pinigai eis statybos - remonto kontoros planų vykdymo sąskaita, —išmintingai apskaičiavo Mavrinas.

— O statybinė medžiaga? — paklausė Tkačenka.

— Pas jus, brangusis, sandėliukas atsiras? — klausimu atsakė Mavrinas. — Taigi, tenai...

— O juk tai tie patys pinigai! — sušuko namų valdytojas.

— Svarbiausia — ne tai, — pastebėjo svajingai Mavrinas. — Svarbiausia, kad valstybė patenkinta, ir mes patys nenuskriausti...

Ne! Valstybė nepatenkinta! Ir juo greičiau Eišiškių visuomenė imsis griežtų priemonių kombinatorių atžvilgiu, tuo geriau bus valstybei.

V. Smitrius

Respublikinio rajoninių spaustuvių tresto technikas-statybininkas

Iš „Komjaunimo tiesos", 1960.X.9.

Sovchozininkams darbo laiką sumažina, bet reikalauja atlikti daugiau, kaip pirmiau

(E) Kp centro komiteto ir vyriausybės nutarimu sovchozininkai (taip pat ir medelynų, žirgynų bei panašių ūkių darbininkai) nuo gruodžio 1 d. dirba tik 7 valandas į dieną (žiemos metu iš viso mažiau darbo būna). Bet įdomus patvarkymas, kad darbininkai per 7 valandas privalą ne tik tiek pat, bet dar daugiau (virš normos) darbo atlikti, nepadidinus darbininkų skaičiaus ir darbo užmokesčio fondų.

SOVIETAI NAUDOJA LIETUVĄ KAIP PAVYZDĮ

PROPAGUOJAMI NAUJI METODAI KOVOTI PRIEŠ TIKĖJIMĄ

Vak. Vokietijos dienraštis „Muenchner Merkur" nelabai seniai vėl paminėjo Lietuvą vertom dėmesio pastabom. Straipsnelyje „Feste Feste feiern" (Šventes, šventes švęsti), skirtingu kitiem dienraščio straipsniam šriftu, kad tuo būdu atkreiptų skaitytojų didesnį dėmesį, dienraštis rašo:

„Rusijos bažnyčios ir vienuolynai vis dar skleidžia „opiumą liaudžiai". Maskvos Radijui tai labai nepatinka ir todėl jis su dideliu pasitenkinimu štai ką konstatavo: paskutiniųjų 10 metų laikotarpy Ukrainoje buvo uždaryta 10 vienuolynų. Tuo pačiu laiku Moldavijos respublikoje 800 vienuolių ir seselių pasitraukė iš vienuolynų (tai, ką sovietai skelbia, kad „pasitraukė", greičiausiai buvo prievarta išvaikyti; savanoriškai tokios didelės grupės trumpu laiku vargiai pačios bepasitrauks...- M.M.), bet, esą, „reikia neužmiršti, kad kunigai ir toliau trukdo komunistinę statybą" — šaukė Maskvos radijo kalbėtojas.

„Tolimesnė Maskvos transliacija įrodė tai, kas buvo neįmanoma įrodyti — funkcionieriai pavydi Bažnyčiai „sėkmingos reklamos". Daugelis einančių į bažnyčią, esą, jokiu būdu nėra tikintieji, bet tik susižavėję „paprasčiausiai ceremonijų ir švenčių džiaugsmu". Tik užsigrūdinęs - įsi stiprinęs funkcionierius gali stebėtis tuo. Religijos, kurios (pagal vieno besityčiojančio vakariečio žodžius) per „akis, ausis ir nosį įeina", žmogų, visuomet besiveržiantį aukštyn, pagauna vis dar kaip jausmų būtybę, ir tai vyksta šiandien taip pat ir Rusijoj, nežiūrint 40 metų užtrukusio apmokymo pilkoje teorijoje. Tokio ideologinio nukrypimo Maskvos Radijas, žinoma, neleidžia, tačiau propaguoja to naudingą panaudojimą. Komunistinės šeimų švenčių formos, esą, reikėtų pritaikyti kitokioms prielaidoms — reikalavo Maskvos Radijo kalbėtojas. Lietuvoje, esą, jau išeinama priešakin su geru pavyzdžiu. Ten kalendoriuje, esą, įvesta jau 10 naujų švenčių, kurių tarpe „Žiemos šventė", kaip pakaitalas užgavėnėms, „Pavasario šventė" (vietoj Velykų), „Medelių sodinimo šventė" ir „Piūties šventė".

„Perfrizavimas švenčių džiaugsmo, be abejo, išduoda nujautimą (instinktą). Tik klausimas, ar tą nujautimą paseks sugebėjimas išvystyti krikščioniškųjų švenčių magiją į priešingą kryptį. Maždaug 2.000 metų patirtis kalba prieš tai".

Kokiais būdais ir priemonėmis bolševikai pavergtoje Lietuvoje krikščioniškąsias religines šventes stengiasi paversti įvairiomis sovietinėmis šventėmis, įdomių žinių viename savo straipsnyje suteikia neseniai iš Lietuvos atvykęs Kazys Jurgaitis. Tas straipsnis neužilgo pasirodys spaudoje.

M.M. (ELI)

UŽSIENINIAI FILMAI UŽKARIAVO VILNIŲ!

„Vieną neseniai praėjusią savaitę Vilniaus kino teatruose žiūrovas galėjo pamatyti dvylikoje kinų užsieninius, trijuose— liaudies demokratijos šalių ir dvylikoje — tarybinius filmus. Pagrindiniuose kinuose ėjo išimtinai užsieniniai filmai", — rašė spalio 19 d. „Tiesoje" susirūpinęs pilietis, nors pasirašęs lietuviška (B. Akstino) pavarde, bet lyg nostalgija susirgęs kolonistas rusas, besiteiraująs, kur galėtų pamatyti „Čapajevo" filmą. Jis teigia, kad užsieniniai filmai esą menkaverčiai (iš tiesų, kai pamini pavadinimus, jis atrodo teisus, nes rodoma indiška komedija „New Delhi", amerikinė „Septintoji Sindbado kelionė", prancūzų „Babeta eina kariauti" — bene menkiausioji Brigitte Bardot komedija, ir kitos panašios). Tačiau valdinės filmų paskirstymo kontoros pareigūnai kemša net ir tuos prastus vakarietiškus filmus į geriausius teatrus, nes, matyt, žmonės labiau eina jų žiūrėti, nei rusiškų ar „liaudies demokratijų" filmų, — o planą įvykdyti juk visiems rūpi! Būdinga, kad „liaudies demokratijų" filmai nevadinami užsieniniais...

(LNA)

Prisipažino, kad komunistai teturėjo 1.500 narių

(E) Vilniaus radijas spalio 8 d. paminėjo, kad prieš 20 metų Liet. komunistų partija buvusi priimta į Sov. Sąjungos kp sudėtį. Tąja proga prisipažino, kad anuomet, 1940 m. vasarą, Lietuvos kp teturėjo vos 1.500 narių. Ir toji saujelė, sudaranti niekingą visų gyventojų skaičiaus nuošimtį, turėjo drąsos pasiskelbti tautos masių valios reiškėja! Jei ne Raud. armijos tankai, toji grupelė taip ir būtų likusi nereikšminga. Pranešime dar buvo pažymėta, kad anksčiau partijos pavadinime skliausteliuose žodis „bolševikų" buvęs išbrauktas TS kp 19-jo suvažiavimo nutarimu. Tarp Liet. kp uždavinių pranešime minima: „Partija moko mus nekęsti liaudies priešų". (Nors Liet. kp — visasąjunginės partijos filialo — narių skaičius per tuos 20 metų ir padidėjo, bet ir dabar jis tesiekia vos 2 proc. visų Lietuvos gyventojų. Kaip tuomet, taip ir dabar menkutė saujelė partiečių, raudon armiečių durtuvų pavėsyje, primeta savo valią visai tautai. E.).

PAIEŠKOJIMAI

1. VIČAS Petras,
2. BLAŽEVIČIUS Henrikas.

Smulkesnių informacijų ryšium su paieškojimu galima gauti Lietuvos Pasiuntinybėje, 17 Essex Villas, London, W.8.

DRIAUNEVIČIUS Stasys, 1943 m. vokiečių išvežtas darbams, gyveno Leipcige, prašomas pats ar apie jį žinantieji parašyti šiuo adresu: J. Driaunevičius, 23 St. Phillips Ave., Pennfields, Wolverhampton.

ŽEKAS Vytautas, s. Motiejaus, g. 1920 m., manoma, gyvenąs Kanadoje, prašomas pats ar apie jį žinantieji parašyti šiuo adresu: J. Driaunevičius, 23 St. Phillips Ave., Pennfields, Wolverhampton, England.

PRAŠOM SUSISIEKTI SU p. J. SIRUČIU,

gyvenančiu 88 Sheldon Road, Sheffield 7. tel. 55104, kai jums reikalingas automobilis. Jis atstovauja HIGHFIELD MOTORS (Sheffield) LTD., 178-184 London Road, Sheffield 2, atstovus New Rootes Products. Visuomet didelis pasirinkimas naujų modelių vartotų automobilių su garantija.

TAURAS

(A. Briedis)

88, GOLDSMITH AVE., LONDON, W.3.

Tel. ACO 9471

Pats laikas, kas galvoja siųsti šventines ar žiemines dovanas savo artimiesiems, tai padaryti. Ta proga TAURAS siūlo jums ne mažą kiekį pigių medžiagų siuntinių. Siuntinys 16½ jardo vilnonių ar pusvilnonių medžiagų, su visais mokesčiais, kainuoja nuo 12.5.0 15.5.0. Tie siuntiniai verti kiekvieno peno, mokamo už juos.

Nupigintos kainos ir geroms tiek paltų, kostiumų bei suknelių medžiagoms. Afgaline, Gaberdine, Boston, Pinhead, Duoble plain, Barathea ir kitų rūšių medžiagos kainuoja su muitu nuo 19 šil. suknelėms, 25 šil. kostiumams. Ir paltams, kaip Melton, Velour, Kasmere ir Crombie nuo 1.1.9 iki 4.14.0.

Hohner akordeonai, pvz., VERDI III M —87.10.0. Rašomosios „Olympia" mašinėlės SM/4 su lietuvišku alfabetu 37.0.0. plius muitas ir pasiuntimas.

Sumažintos kainos avalynei. Mažiau pasiturintiems duodama dar speciali nuolaida. Siunčiame išsimokėjimui. Jūsų pačių sudarytieji siuntiniai persiunčiami už 1.0.0.

Rašykite ir prašykite pavyzdžių ir kainoraščių. Greitas ir tikslus patarnavimas. Garantuotas pristatymas.

Europos Lietuvių Kronika

LONDONAS

DBLS CENTRO ŽINIOS

Lapkričio 12 d. pasibaigė L.N. Bendrovės paskolų vajus. Beveik visi pasižadėjusieji suteikti B-vei paskolas savo pažadus išpildė, bet galutinai prisiųstųjų pinigų suma šiandien yra tik 3005 sv. Šiomis dienomis dar tikimasi gauti apie 700 sv. Kaip žinoma, B-vės paskolai atmokėti lapkričio 27 d. reikia 13.500 svarų.

Bendrovės Valdyba, neradusi tinkamo pritarimo ir reikiamos pagalbos iš savo žmonių, yra verčiama griebtis griežtų priemonių padėčiai atitaisyti.

Šiuo metu vienintelė išeitis yra užtraukti keliems mėnesiams papildomą paskolą ir per tą laiką likviduoti dalį B-vės turto už tokią kainą, kuri visas Bendrovės skolas išlygintų.

❋

Lapkričio 12 d. Manchesteryje įvyko Kariuomenės Šventės minėjimas. Šiame minėjime dalyvavo ir paskaitą skaitė DBLS Valdybos narys V. Strimas.

Taip pat lapkričio 12 d. DBLS Stoke-on-Trent skyrius surengė Kariuomenės Šventės minėjimą. Šiame minėjime dalyvavo DBLS Pirmininkas S. Nenortas su Ponia. Į šį minėjimą atsilankė apie 200 žmonių iš Stoke-on-Trent ir net tolimesnių apylinkių: iš Nottingham DBLS Tarybos Pirmininkas S. Kuzminskas, DBLS Nottinghamo sk. Pirmininkas K. Bivainis ir Valdybos narys K. Deveikis, Coventry Sk. Pirmininkas J. Dimša, Derby Sk. Pirmininkas J. Levinskas, Wolverhamptono sk. Pirmininkas D. Narbutas ir Ponia ir iš Birminghamo J. Zokas.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Kaip praėjusiais metais, taip ir šiemet Londono Choras ruošia Kariuomenės Šventės minėjimą, kuris įvyks lapkričio 26 d. (šeštadienį), 7 val. vakaro, Parapijos salėje, 345A, Victoria Park Road, London. E.9.

Programoje: paskaita, deklamacijos ir choro dainos. Po minėjimo bus priešadventinis pasilinksminimas. **Rengėjai**

KOLONIJOS ATŽALYNAS

Lapkričio 6 d. Lietuvių bažnyčioje pakrikštytas žinomų prekybininkų Žigmo ir Veronikos Jurų ketvirtas kūdikis Kristoforas Rimas. Kūmai buvo Bronė Namajuškienė ir Vincas Dobrovolskis. Z. ir V. Jurai augina dar vieną sūnų ir dvi dukreles. Motina yra vietinė lietuvė, o tėvas — tremtinys.

BRADFORDAS

SKAUTŲ ŠVENTĖ

Lapkričio 26 d., 5 val. popiet, St. Mary's Church salėje, East Parade, „Tėvynės" Tunto skautai-tės kviečia tėvelius, rėmėjus ir visus prijaučiančius atsilankyti į skautų šventę.

Programoje: Oficialioji dalis, prof. R. Sealey paskaita, laužas, loterija ir šokiai iki 11 val.

Pasiekti salę galima autobusu Nr. 30 iš Foster Square, kuris eina į Bradford Moore (už du penus). East Parade gatvė yra į dešinę po pirmųjų šviesų.

S.v. vyr. sklt. V. Garbonkus

DAINŲ IR ŠOKIŲ FESTIVALIS BRADFORDE

Jau trečią kartą iš eilės Bradforde vyko tarptautinis dainų ir šokių festivalis. Ir šį kartą jis buvo rengiamas dideliu mastu: tęsėsi du šeštadienius.

Festivalį savo atsilankymu pagerbė Bradfordo miesto burmistras su ponia Adl. Edgar Robinson. Visų tautybių mažieji atstovai, pasipuošę tautiniais rūbais, sutiko p. Robinson scenoje ir pati mažiausioji ketur metė latvaitė, kuri vėliau labai gražiai šoko, visų vardu įteikė poniai gražią puokštę gėlių.

Festivalio programoj, šalia šeimininkų ir laisvųjų tautų, dalyvavo ir rusiškojo komunizmo pavergtosios tautos. Viso 11 tautybių: anglai, estai, indai, latviai, lietuviai, jugoslavai, nigeriečiai, pakistaniečiai, rusai, skotai ir ukrainiečiai. Kiekvienos tautybės atstovai stengėsi festivalio programoj parodyti visa geriausia, ką galėjo parengti atliekamu nuo darbo metu.

Lietuviams šiais metais atstovavo priaugantis jaunimas, nes „Atžalynas", kuris anksčiau atstovaudavo, pabiro: vieni išemigravo į užjūrius, kiti aptingo, p. Anužienė augina puikų sūnų, p.p. Burokai gražuolę dukrą. O priaugančio atžalyno yra tikrai gražaus: Anužytė, Elvikis, Galbuogytė, broliai Garbonkai, Jurevičiūtė, seserys Kazakaitytės, Murauskaitė, Padegimaitė, Polikauskaitė, Puleikytė, Puleikis, Točilauskaitė ir visas būrys jaunesniųjų. Jie susiorganizavę į skautus, jie ir programą išpildė. Šį kartą šoko tautinius šokius. Pirmiausia patys mažieji pašoko Kubilą ir Šustą. Didesnieji išpildė visą likusią programą. Pašoko Rugučius, Jonkelį, Kalvelį, Žiogelius, Kepurinę ir šokius baigė Lenciūgėliu. Šokius akordeonu palydėjo ponia Virksts. Visam parengimui vadovavo p. Traškienė ir p. A. Elvikis. **J. Ringis**

MANCHESTERIS

PRIEŠADVENTINIAI ŠOKIAI

Manchesterio Lietuvių Socialinis Klubas lapkričio 26 d., 5.30 val. vak., savo patalpose rengia **Priešadventinius šokius**.

Gros lietuviška kapela.

Kviečiami visi Manchesterio ir apylinkės tautiečiai pasinaudoti šia proga ir paskutinį kartą prieš Kalėdas pasilinksminti ir praleisti vakarą lietuviškoje atmoferoje.

MANSFIELDAS

DEŠIMTMEČIO JUBILIEJUS

Spalio 29 d. DBLS Mansfieldo Skyrius iš kilmingai paminėjo savo veiklos dešimtmečio jubiliejų.

Tą dieną seselių koplyčioje kun. J. Kuzmickis atlaikė pamaldas, kurių metu pažymėjo, kad per dešimtį metų didžioji dauguma lietuvių būrėsi apie savo Sąjungą. Iš antros pusės — sukaktuvių metu gera proga apsidairyti ir pasvarstyti, kodėl dalelė mūsiškių atskilo ir nesilanko jokiuose lietuviškuose pobūviuose.

Vakare jau žymiai didesnis būrelis vietinių lietuvių su svečiais iš Nottinghamo susirinko gražioje viešbučio salėje, kur maloniai pasitiko svečius latvius, ukrainiečius, anglus ir k. Kai visi susėdo už vaišėms apkrautų stalų, minėjimą gražia kalba atidarė Skyriaus pirm. V. Karalius, pažymėdamas, kad 1950 m. rugsėjo 13 d. susirinko 11 Mansfieldo lietuvių ir įsteigė DBLS Skyrių. Pirmąją Valdybą sudarė T. Savickas — pirm., Z. Mikalauskas — sekr. ir Pr. Žabulis — ižd. Per dešimt metų stengtasi burti į Sąjungos gretas visus lietuvius, nepamirštant labdaros, lietuviškos spaudos ir tautinių švenčių. Nors mažas skyrius, tačiau savo aukomis įrengė vieną kambarį Sodyboje ir pastatydino paminklą a.a. A. Petraičiui. Pabaigoje pirmininkas pažymėjo, kad ir toliau mūsų viltys pinasi apie būsimą nepriklausomą Lietuvą, tik svarbu nepavargti ir dirbti lietuvišką darbą ir toliau.

Skyrių dešimtmečio jubiliejaus proga sveikino kun. J. Kuzmickis, DBLS Tarybos vardu — K. Deveikis, DBLS Nottinghamo Skyriaus pirm. K. Bivainis ir Mansfieldo ukrainiečių vardu — Uilshen. Visi džiaugėsi gražiomis sukaktuvėmis, linkėjo ištvermės, o ukrainiečių atstovas pageidavo, kad ateityje lietuviai ir ukrainiečiai dar glaudžiau bendradarbiautų. Su entuziazmu buvo išklausytas C. Valdybos sveikinimas, atsiųstas paštu ir pasirašytas sekr. Pranskūno.

Po sveikinimų trumpą, bet ugningą kalbą pasakė K. Deveikis. Peržvelgęs lietuvių kovingą praeitį, kada mažai Lietuvai reikėjo kovoti prieš dideles valstybes, kalbėtojas pastebėjo, kad visur lietuvius vedė gili Tėvynės meilė ir pasiaukojimas. Vieni kovojo su ginklais, kiti su plunksna, palaikydami tautos entuziazmą ir ryžtą. Dėl to ir mūsų veikla lietuviškose organizacijose yra kova už laisvą Lietuvą, kova už lietuvišką žodį ir papročius.

Po oficialiosios dalies prasidėjo vaišės. Kai sukaktuvių pyrago dešimt žvakučių buvo užpūsta, K. Venckaus vedamas trio linksmino visus muzika. Skambėjo dainos, dundėjo grindys, švytėjo veidai. Neužmirštos liko ir kišenės: susirinkusieji Vasario 16 Gimnazijai suaukojo 6 sv. 10 šil.

Šventė pavyko. Nedidelis skyrius įrodė, kad norint galima daug padaryti. **J. Ks**

MŪSŲ RĖMĖJAI

Nidos Knygų Klubui paremti aukojo Z. Mikalauskas 6.6 šil., J. Pranauskis 5.6 šil., V. Steponavičius 4 šil., A. Žičkus 6.6 šil., Pr. Ivanauskas 3.6 šil., B. Kmieliauskas 3.6 šil., J. Klevinis 5.6 šil., K. Kamarauskas 2.6 šil., V. Imbrasas 2.6 šil. ir J. Paltarokas 0.50 dol.

NOTTINGHAMAS

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lapkričio 19 d., 6.30 val., Meadows Community Centre, Queens Drive (netoli Midland geležž. stoties), įvyks Kariuomenės Šventės minėjimas.

Paskaitą skaitys D. Dainauskas iš Manchesterio, meninę dalį atliks Nottinghamo jaunimas.

Lapkričio 20 d., sekmadienį, bus atlaikytos pamaldos už žuvusius karius parapijos bažnyčioje — London Road.

Minėjimo ir pamaldose tautiečius prašome atsilankyti.

LTS Nottinghamo Skyriaus Valdyba

PAMALDOS EVANGELIKAMS

Mirusiųjų Minėjimo pamaldas su Šv. Komunija lietuviams evangelikams lapkričio 20 d., 16 val., All Saints bažnyčioje (Raleigh St.), Nottinghame, laikys Teol. kand. A. Putcė.

VOKIETIJA

LIETUVIŠKŲ DALINIŲ PRIE AMERIKIEČIŲ ARMIJOS REIKALU

Pranešame, kad ne tik vien Vokietijoje gyveną asmenys turi teisę stoti į šiuos dalinius, bet ir iš visos Vakarų Europos kraštų, su kuriais Vokietija yra pasirašiusi darbo ir draudimo sutartis. Ir todėl norėdami Vokietijon atvykti ir tokiuose daliniuose gauti darbą asmenys privalo pasiteirauti savo krašte esančiame Vokietijos Konsulate. Jei kam tai būtų dėl kurių nors priežasčių neįmanoma, tai tegul kreipiasi į čia paduodamus adresus kuopų vadų bei ryšininko, atsižvelgiant į kurią kuopą norėtų stoti, ir šie interesantams suteiks prašomas žinias.

Kuopose atlyginimas ir darbo sąlygos bei laikas įvairuoja, nes pačios kuopos yra kelių rūšių: inžinerijos (pontono tiltų statyba ir pan.), darbo (amunicijos rūšiavimas ir pervežimas) ir sargybų. Dėl smulkmenų gali suinteresuotieji pasiteirauti individualiai, o mes tik pažymime, kad tik ką įstojusiam ir patekusiam pačion žemiausionu atlyginimo grupėn, atskaičius maistą, patalpą miegui bei rūbus, sumokėjus mokesčius, lieka apie 250 DM mėn. likutis.

Kuopų ir ryšininkų adresai:

Maj. Inž. J. Augustaitis, (22b) Kaiserslautern-Vogelweh, Pulaski Bar.

Kpt. J. Dauknys, (16) Muenster b. Dieburg, Darbo Kuopa.

Kpt. J. Matulaitis, (22b) Uhlerborn, Post Heidesheim, Sargybų kuopa.

Kpt. M. Petkūnas, (22b) Bruchmuehlbach/Pf., Postf. 65, Sargybų kuopa.

Kpt. Valiūnas, (17a) Schwetzingen, Tom kins Barracks, Inžinerijos kuopa.

Kpt. J. Venckus, (22b) Kaiserslautern 2, Postf. 323.

IEŠKOMA PARAMOS

Krašto Valdybos Vicepirmininkas Dr. P. Rėklaitis lankėsi Stuttgarte Pabėgėlių Ministerijoje išgauti nuolatinę paramą mūsų gimnazijai išlaikyti.

Čia jam teko susitikti su aukštų ministerijos pareigūnu p. Venzke, kurio rankose yra ir byla, liečianti Vasario 16 Gimnazijos subsidijos reikalą, kurios buvo Kr. Valdyba kiek anksčiau paprašiusi. Paties p. Venzke pasakymu, ministerija pinigų turinti ir norinti mums padėti, tačiau jie su pinigų davimu neskubą, nes turį kai kurių principinių klausimų. Šiems klausimams išsiaiškinti jis pats rengiasi atvykti gimnazijon, o po to pateikti ministrų kabinetui svarstyti. Reikia pabrėžti, kad p. Venzke žino padėtį Nordrhein-Westfalijoje veikiančių latvių, o Bavarijoje vengrų panašių mokslo institucijų, kurios yra labai žymiai remiamos.

MIRĖ PRANAS STANKAITIS

Pasiekė liūdna žinia, kad spalio 18 d. Dietfurt-Rott, Attenham, mirė Pranas Stankaitis.

Kaip daugeliui Tėvynės sūnų, dėl mūsų tautos tragiško likimo velioniui teko pakelti sunkių pergyvenimų. Vargai prasidėjo, kai vokiečiai suėmė Lietuvių Savisaugos dalinius, į kuriuos buvo įstojęs, ir prijungė prie Wehrmachto. Teko sielotis dėl tėvynės likimo, pakelti bado ir šalčio bandymus. Tai sužalojo sveikatą ir privertė atsidurti sanatorijoj. Gydėsi Amberge, vėliau ilgus metus Gautingo sanatorijoje. Kaip Wehrmachte nustojęs sveikatos, iš vokiečių valdžios išsirūpino rentą, kuri įgalino nusipirkti namelį. Praeitais metais liepos mėn. pajėgė palikti sanatoriją ir su malonumu persikelti į nuosavą pastogę. Deja, neilgai teko džiaugtis. Visą laiką skundėsi inkstais ir širdimi.

Iš profesijos buvo mokytojas. Palyginti, dar jaunas, nes tik apie 42 m. amž., tačiau gerai pasiruošęs savo profesijai, nes turėjo progos lankyti ir aukštąją mokyklą. Tvirto lietuviško, patriotiško nusistatymo. Draugiškas ir mielas visiems. Griežtas, kur reikia, su visada pritinkančiu sąmojum. Ypatingų gabumų turėjo pravesti susirinkimus, kurie praeidavo kultūringai. Būdamas ligonis, viešai niekur nesireiškė.

Tebūnie jam lengva priglaudusi Bavarijos žemelė. **D-v**

ITALIJA

PAAUKŠTINTAS ELTA-PRESS DIREKTORIUS

Itališkosios Elta-Press direktorius Dr. D. Rosati, Italijos Krikš. Darbininkų organizacijų organo Azione Sociale redaktorius tapo paskirtas Italijos Darbo Ministerijos spaudos ir informacijų skyriaus viršininku. Tuo pačiu pakilo ir Elta-Press prestižas. Pagal Italijos įstatymus Dr. Rosati yra oficialus Elta-Press leidėjas ir atsakingas prieš įstatymus. Faktiškai viską atlieka k. V. Mincevičius, kuris yra vyriausias redaktorius ir administratorius. Itališkoji Elta gimė 1954 m. gegužės 5 d. Leidimą įgalino ir finansavo visą laiką VLIKas. Paskutiniais meais tačiau VLIKas dėl lėšų stokos finansavo tik 6 numerių išleidimą metuose. Suteikus PLB Kanados Krašto Valdybai paramą, dabar Elta-Press išeina kas mėnesį.

ŽALGIRIO MŪŠIO MINĖJIMAS ROMOJ

Spalio 16 d. Romoje Šv. Kazimiero patalpose įvyko Žalgirio mūšio minėjimas, suruoštas PLB Italijos Krašto Valdybos ir Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos Istorikų Sekcijos. Įdomią paskaitą laikė profesorius Dr. Z. Ivinskis. Meninę dalį atliko solistė Albina Uknevičiūtė. Dalyvavo visa Romos lietuvių kolonija su min. Lozoraičiu priekyje.

EUROPOS LIETUVIS — LITHUANIAN WEEKLY.
Printed and Published in Gt. Britain by the Lithuanian House Ltd., 1. Ladbroke Gardens, London, W.11. Tel. PARk 2470
Redakcijos ir Administracijos adresas: **1, Ladbroke Gardens, London, W.11. Tel. PARk 2470.**
Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra.
Prenumeratos kaina: metams 40 šil., 6 mėn. 22šil., atskiras numeris 1 šil.; dolerio kraštuose — 6 dol. metams.
Leidžia Lietuvių Namų Akc. Bendrovė. Leidimo Tarybą sudaro DBLS Valdyba ir Europos Lietuvių Bendruomenių pirmininkai.

ŽIEMOS SEZONUI ARTĖJANT SIŪLOME SEKANČIAS PREKES:

1. Aukščiausios kokybės angliškas medžiagas.
2. Itališkas pliušines lovatieses, staltieses ir kilimėlius.
3. Odinius paltus, puspalčius (dvieiliu susegimu), odinius trumpus švarkelius ir odines palaidines— abeji susegami „zipu". Visos, šiame punkte, išvardintos prekės yra „TAZAB OF LONDON" gamybos.
4. Apmuštus ¾ ilgio kailinius. Viršus grynos vilnonės medžiagos, o vidus tikrų avikailių. Taip pat, „TAZAB OF LONDON" gaminys.
5. Šveicariškas kašmiro vilnos skarelės įvairaus dydžio.
6. Vokiškas — bavarų gamybos medžiagas impilams.
7. Šveicariškus vyrų-moterų rankinius laikrodžius.

Šia proga, atkreipiame dėmesį, kad pagal Sov. S-gos naujus potvarkius, dabar mes galime vaistus siųsti tik tuo atveju, kai gaunam užsakymą su vietinio gydytojo oficialiai išrašytu, antspauduotu ir vardiniu (nurodant ligonio pavardę) receptu, pažymint vaistų kokybę ir kiekį su prierašu: „Gavimui licenzijuoto siuntinio iš užsienio".

Firma TAZAB užtikrina Jums neabejotinai geros kokybės prekių tikslų, greitą ir tvarkingą persiuntimą.

Prašome atsilankyti ir įsitikinti mūsų sandėliuose esamų prekių turtingumu, bei gausumu.

Visais klausimais, liečiančiais prekių užsakymą ir siuntinių persiuntimą, prašom rašyti lietuviškai.

Prašykite prekių sąrašo (katalogo) lietuvių kalba.

TAZAB & CO. LTD.
DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO BENDROVĖ

LONDONAS	MANCHESTERIS	BIRMINGHAMAS	U. S. A.	AUSTRALIJA	VOKIETIJA
Tazab House, 22, Roland Gardens, London, S.W.7. Tel.: Fre. 3175, 3176	Tazab of London, 47, Great Western St., Moss Side, Manchester 16, Tel.: Moss Side 4683	Tazab of London, 63, Dale End, Birmingham 4. Tel.: Central 6260	Tazab of London, 36, 3rd Avenue, New York 3. N.Y. U.S.A. Tel.: Algenquin 4-4161	Tazab of London. 325 Collins St, Melbourne, C.1. Tel.: MB 1314	Tazab Paket-Versand-Dienst G.m.b.H., Frankfurt a.M. Taunusstrasse 52-60. Industriehaus Tel.: 33 54 47

BROWNEJONES LTD.
1, Norfolk Place,
London, W.2
Tel: PADdington 2797

Ypatingai specialus kalėdinio siuntinio pasiūlymas

TOKIOS PUIKIOS MEDŽIAGOS IR TOKIA ŽEMA KAINA DAR NIEKUOMET NEBUVO SIŪLYTOS STAND. SIUNTINIAMS. — YPATINGA BROWNEJONES FIRMOS NUOLAIDA ŽIEMOS SEZONO PROGA VISIEMS!

3 yardai, dvigubo pločio, vilnonės geros medžiagos vyriškam žieminiam paltui, tamsiai mėlynos spalvos.

3¼ yardo, dvigubo pločio, vilnonės puikios medžiagos vyriškam kostiumui, tamsiai mėlynos spalvos — double plain — neryškiais mėlynais išilginiais dryžiais.

3 jardai, 54" pločio, pamušalinės medžiagos, tamsiai mėlynos spalvos, geros rūšies, pakanka paltui ir kostiumui.

Šio Stand. Siuntinio svoris— 10 lbs. Kaina —tik £13.10.0, įskaitant visus mokesčius. Siuntinio gavėjas nieko nemoka. Saugus gavimas garantuojamas.

Prie šio siuntinio galite pridėti prekių savo nuosavų ar parinktų iš Firmos kainoraščio iki 10-11 lbs., primokant 9 šil. persiuntimo išlaidoms. Papildomų prekių kaina ir muitas mokamas atskirai. Tai ypatingai reta proga, kurią Firma turi galimybę pasiūlyti Tamstoms tik vieną kartą.
Garantuojame, kad bus siunčiamos tik tos medžiagos pagal aprašymą ir pavyzdėlius, kuriuos prisiunčiame pareikalavus.

PRAŠOME RASTI GALIMYBĘ APLANKYTI MŪSŲ PREKIŲ SANDĖLIUS IR PAMATYTI ŠIAS SIŪLOMAS PUIKIAS MEDŽIAGAS UŽ TAIP MAŽĄ KAINĄ. PATS LAIKAS UŽSAKYTI KALĖDINIŲ DOVANŲ SIUNTINĮ SAVO ARTIMIESIEMS.